

SENTER
FOR IKT I
UTDANNINGEN

Blogg i undervisningen

Om Senter for IKT i utdanningen

Senter for IKT i utdanningen ble opprettet 1. januar 2010 og er underlagt Kunnskapsdepartementet. Senteret skal bidra til å iverksette regjeringens politikk innenfor grunnopplæringen, barnehageområdet og lærer- og førskolelærerutdanningen, og er en sammenslåing av flere tidligere nasjonale initiativ; ITU, Uninett ABC og Utdanning.no.

Dette dokumentet er en del av senterets dokumentbibliotek og er derfor løftet frem under senterets samlede profil med ny forside.

Rettigheter.

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Materialet i denne publikasjonen er videre tilgjengelig under følgende Creative Commons-lisens: Navngivelse-DelPåSammeVilkår 3.0 Norge, jf: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/no/>.

Det innebærer at du har lov til å dele, kopiere og spre verket, samt å bearbeide (remikse) verket, så fremt følgende to vilkår er oppfylt:

Navngivelse

Du skal navngi opphavspersonen og/eller lisensgiveren på den måte som disse angir (men ikke på en måte som indikerer at disse har godkjent eller anbefaler din bruk av verket).

Del på samme vilkår

Om du endrer, bearbeider eller bygger videre på verket, kan du kun distribuere resultatet under samme, lignende eller en kompatibel lisens.

Blogg i undervisningen

Scenario

Else planlegger undervisningsåret for en tiendeklasse i geografi. Elevene skal arbeide med hvert sitt land. De skal finne kart, bilder og videoer for å beskrive "sitt land" og koble disse elementene til fakta fra læreboka og fra nettet. Else ønsker at elevene skal bruke blogger for å samle materialet og presentere det for de andre elevene. Ved å lese hverandres blogger skal de lære om alle de aktuelle landene, og de kommer også til å få spørsmål fra medelevenes blogginnlegg på prøver underveis.

Ved skolestart forklarer Else hva blogging innebærer, og klassen diskuterer hvordan de skal gå frem. Sammen finner de ut at de ønsker en blogg for hver elev. Bloggene skal være lukket for omverdenen, men hele klassen skal kunne lese alle bloggene og kommentere på dem. Else setter opp tydelige retningslinjer for arbeidet: Hver elev skal poste innlegg i kategoriene "kart og kartkunnskap", "levevilkår" og "naturressurser og miljø", og alle skal skrive ett innlegg i bloggen sin annenhver uke.

Hver elev skal også kommentere på blogginnlegg fra to andre elever annenhver uke. Hver uke presenterer en elev et innlegg i klassen, og slik bruker Else blogginnleggene som utgangspunkt for diskusjoner. Elevene får innblikk i hverandres land og lærer å se globale sammenhenger. Elevene bruker også hverandres blogginnlegg som inspirasjon for det de selv skriver om. De deler lenker og tipser hverandre om hvor de kan finne bilder og videoer som kan inkluderes i innleggene.

1. Hva er blogging?

Blogg er en kortform av det engelske begrepet web log og er et oppdatert nettsted der én eller flere forfattere publiserer innhold. Som regel presenteres det siste innlegget øverst på bloggens forside, mens de andre innleggene følger etter i omvendt kronologisk rekkefølge.

Bloggere forholder seg ofte til andre skribenter ved utstrakt bruk av pekere til andre nettsteder og blogger. Noen blogginnlegg er direkte svar på andres. Blogging benyttes som selvrefleksjon, kommunikasjon med andre eller informasjon. Blogginnlegg kan også tagges, det vil si at de får merkelapper som forteller hva de handler om. Det er mulig å sortere blogginnleggene ut fra de ulike taggene.

2. Hvorfor bruke blogg i undervisningen?

Blogg egner seg godt til å produsere sammensatte tekster med lenker, bilder og videoer. Elevene må søke etter ressurser og nettsider, sette inn disse i bloggen og legge inn riktige kildehenvisninger. På den måten utvikler de informasjonskompetanse og digital kompetanse.

Blogging er også god skrivetrening. Skriftlig fremstilling er en av fem grunnleggende ferdigheter elevene skal lære. Med blogging over tid får elevene mulighet til å utvikle seg som skribenter og finne sin stemme. De kan ta i bruk et nytt vokabular og forme egne meninger. Ved hjelp av kommentarfunksjonen i bloggen kan elevene få tilbakemeldinger fra hverandre eller potensielt fra hele verden, hvis bloggen er åpen.

Åpne blogger gjør at elevene får skrive for et ekte publikum og ikke bare for læreren. Det gir skriveingen autenticitet og arbeidslivsrelevans. Åpne blogger gjør også at man kan samarbeid på tvers av skoler, for eksempel med en blogg-vennsskapsklasse på en annen skole.

3. Hvordan komme i gang?

De mest brukte bloggverktøyene er Blogger og Wordpress. Her kan elevene opprette hver sine blogger. På lærerbloggen kan du legge inn lenker til elevenes blogger i bloggrollen. Bruker du Blogger, kan du også be elevene legge seg til som dine følgere. Da er det enkelt for deg å klikke deg inn på hver enkelt blogg. Hvis du ønsker at bloggen skal være lukket, må elevene i sine blogger legge til de personene som skal ha tilgang til å se bloggen deres, det vil si deg og de andre i klassen. Hvis dere samarbeider med en annen klasse, må elevene og læreren der selvfølgelig også legges til.

For å kunne opprette en egen blogg må elevene være over 18 år. De fleste lærere løser denne utfordringen ved å få skriftlig samtykke fra foreldrene. Det er også mulig å opprette en klasseblogg hvor elevene ikke trenger å registrere seg, men kan sende inn blogginnlegg via e-posten de har ved skolen. Da har ikke hver elev sin egen blogg, men alle bidrar i den samme bloggen. Det er mer aktuelt i barneskolen, mens det i videregående skole er naturlig at elevene har hver sin blogg.

4. Hvordan bruke blogg i undervisningen?

Blogg kan brukes i alle fag og på alle nivåer. Det mest vanlige er at en klasse jobber med blogg gjennom ett eller flere skoleår. Hvis målet er at elevene skal bli bedre skribenter, gir bloggen mulighet for jevnlig skriving med mindre skriveoppgaver. Du kan poste oppgaven på lærerbloggen og be elevene poste sine svar på egne blogger.

Du må gjerne gi positive kommentarer rett på bloggen, men hold mer spesifikke og kritiske kommentarer mellom deg selv og eleven. Eleven kan få vurderingen i læringsplattformen eller muntlig i klasserommet. Gode tilbakemeldinger gir eleven konkrete oppgaver eller ideer han eller hun kan jobbe videre med i de neste blogginnleggene.

Skriveoppgaver er ikke bare viktige for å bli bedre skribenter. Skriving er også en måte å forstå det man leser på. Det er derfor en god idé å ha jevnlig oppgaver hvor elevene skal poste innlegg om leseleksa. Hvis du ber elevene om å finne andre nettsider, bilder eller videoer som er relevante for det de skriver om, gir det elevene mulighet til å få en bredere forståelse av det de leser om. Å knytte lærestoff til eksterne lenker gjør at leseoppgavene ikke bare blir skoleoppgaver, men noe som har sammenheng med den virkelige verden.

På barnetrinnet kan det som nevnt være mest aktuelt å ha én klasseblogg som elevene kan bidra til ved å sende e-post til læreren eller rett til bloggen. Her kan man også invitere inn andre til å skrive, for eksempel fagfolk eller profiler fra lokalsamfunnet. En prosjektoppgave om lokalhistorie kan utdypes med innlegg fra folk i nærmiljøet. Om de ikke har mulighet til å skrive innleggene selv, kan elevene utstyres med en lydopptaker eller et enkelt videokamera og så intervju den aktuelle personen. Resultatet kan postes på klassebloggen.

Blogging egner seg godt til å publisere og reflektere rundt egne digitale arbeider. Mange lærere bruker derfor blogg i formgivningsfag. Elevene tar egne bilder, lager montasjer eller annet. Et blogginnlegg inneholder det digitale produktet og en tekst som beskriver valgene elevene har gjort i prosessen med å lage produktet. Bloggen blir elevens portefølje. Hver elev kan selv merke sine beste arbeider med for eksempel "utvalgte", og bloggen kan dermed brukes for mappevurdering. I et eget blogginnlegg kan eleven reflektere rundt utvalget hun eller han har gjort.